

РЕШЕНИЕ

№ 22986

гр. София, 03.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 63 състав, в
публично заседание на 04.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **7371** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. От Административнопроцесуалния кодекс във вр. с чл. 251 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ).

Образувано е по жалба на Р. С. П., ЕГН [ЕГН], от [населено място], чрез адв. Т., срещу Заповед № РД-385/28.06.2024 г. на Командира на Военновъздушните сили, с която на основание чл. 244, т. 3 от ЗОВСРБ, чл. 137, ал. 1 и чл. 148, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВСРБ), му е наложено дисциплинарно наказание "строго мъмрене".

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед поради нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби на закона, неспазване формата и целта на закона. Жалбоподателят ангажира гласни доказателства. Моли съда да отмени обжалваната заповед. Претендира присъждане на сторените разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и с адв. Т.. Поддържат жалбата по изложените в нея съображения и молят за отмяна на оспорената заповед. Моли за присъждане на разноски по представян списък.

Ответникът по жалбата в съдебно заседание, чрез процесуалния си представител юрк. С., оспорва жалбата. Излага доводи за законосъобразност на оспорваната заповед. Моли съда да отхвърли обжалването. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

По делото не е спорно, че към момента на издаване на оспорената заповед жалбоподателят Р. С. П. заема длъжността „Главен сержант на Военновъздушните сили“ в Канцелария на командира на ВВС в Командване на ВВС.

Съгласно постъпила в Командването на ВВС преписка с вх. № 400-2643/05.03.2024г. относно участие на представител на ВВС в мероприятие по линия на двустранното военно сътрудничество със САЩ в К., Д., Посолството на САЩ осигуряват финансиране на мероприятията и са закупени самолетни билети на името на излъчения от ВВС представител – офицерски кандидат 2-ри клас С. С. В. от военно формирование 28000-Г. И.. Р. П. получава указания за подготовка на докладна записка с предложение за командироване в чужбина на офицерски кандидат В. с резолюция на За началника на щаба на ВВС на 06.03.2024г. Документът е следвало да се издаде в спешен порядък до 13:00 часа на 07.03.2024г.

Жалбоподателят се явява на 07.03.2024г. при началника на Канцелария на командира на ВВС, като в същия ден подготвя и докладна записка с №1618/06.03.2024г., в която излага твърдения, че курсът за главни сержанти “Chief Leadership Symposium” по същество касае изпращане на специализация. В тази връзка твърди, че изготвянето на докладна записка за изпращане на специализация не е в неговата компетентност, доколкото министърът на отбраната изрично е заповядал кои лица имат правомощията относно изпращането на специализации в чужбина. Предлага да бъде освободен от задачата, тъй като тя е извън неговата компетентност, да не бъде ангажиран с други дейности освен подготовката и участието му е срещата с главния сержант на НАТО по Трансформациите, както и да бъде извършена служебна проверка за нарушенията на специализациите в чужбина, свързана с курса за главни сержанти “Chief Leadership Symposium”.

Със заповед № РД-264/26.04.2024г., изменена и допълнена със заповед № РД-299/21.05.2024г. на командира на ВВС, е назначена комисия за извършване на служебна проверка за изясняване и установяване на обстоятелствата по констатираното нарушение на войсковия ред и дисциплината на 06.03.2024г. от старшина Р. С. П.. За работата на комисията е изготвен протокол с рег. № 400-4314/07.06.2024г., в който са обективирани установените нередности и нарушения, извършени от старшина Р. С. П..

Предложено е за извършеното нарушение на военната дисциплина по смисъла на чл. 241 и чл. 242, т. 1, т. 2 и т. 9 от ЗОВС на РБ на старшина П. да бъде наложено дисциплинарно наказание по чл. 244, т. 3 от ЗОВС „строго мъмрене“. В протокол рег. № 400-4408/11.06.2024г. е обективирана проведена с старшина П. беседа.

С оспорената в настоящото производство Заповед № РД-385/28.06.2024 г. на Командира на Военновъздушните сили, на основание чл. 244, т. 3 от ЗОВСРБ, чл. 137, ал. 1 и чл. 148, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВСРБ), на Р. П. С. е наложено дисциплинарно наказание "строго мъмрене". Прието е, че със своите действия, старшина П. не е изпълнил служебните си задължения по отношение на поставената му задача и е нарушил разпоредбите на ЗОВС на РБ, УВС на ВС на РБ и Етичния кодекс за поведение на военнослужещите, утвърден със заповед на министъра на отбраната с № ОХ-858/27.09.2021г. Не е изпълнил разпорежданията, дадени с резолюциите на прекия и непосредствения му началник във връзка с чл. 178, ал. 1 и ал. 3 от ЗОВС на РБ (военнослужещите са длъжни да изпълняват уставите, нормативните и административните актове на органите за ръководство на отбраната, на длъжностните лица за управление на отбраната и на въоръжените сили, както и заповедите на командирите или началниците), с което е нарушил чл. 8, ал. 5 от УВС на ВС на РБ (директивите, заповедите или разпорежданията са задължителни за подчинените и се изпълняват безпрекословно, точно и в срок). Старшина П. не е проявил отговорност и дисциплинираност, като си е позволил да коментира поставената резолюция от За началника на

щаба на ВВС и непосредствения си началник в нарушение на чл. 110, т. 4 от УВС на ВС на РБ (при изпълнение на служебните си задължения военнослужещите се ръководят от следните морални ценности: 4. Да проявяват отговорност, дисциплинираност и самодисциплина, като се подчиняват на всички законно отдадени заповеди и разпореждания) и не е изпълнил задълженията си на военнослужещ, съгласно чл. 114, т. от УВС на ВС на РБ (Военнослужещият е длъжен: 6. Да се подчинява безпрекословно на командирите (началниците) си), а също така т. 18 от основните задължения (да подпомага дейността в Канцеларията, като посрещане на гости на командира, подготовката на документи на български и английски език, както и придвижване на кореспонденция), т. 2 (да изготвя, при необходимост, докладни записки, предложения и становища до командира на ВВС относно процедури и практики, които ще окажат положително влияние върху нивото на подготовката, морала и дисциплината на сержантския и войнишкия състав от ВВС) и т. 4 (да изпълнява и други задачи, по указания на началника на Канцеларията на командира на ВВС) от допълнителните задължения на длъжностната характеристика за длъжността „Главен сержант на ВВС“ с рег. № 400-8241/29.09.2021г. Прието е, че нарушенията на военната дисциплина са извършени умишлено с дързост при незачитане на моралните ценности и в нарушение на регламентиращите документи.

Заповедта, видно от саморъчно направеното на гърба ѝ отбелязване, е връчена на оспорващия на 02.07.2024г.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащи на оспорване пред съд индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 АПК, от активно легитимирано лице – лице, което е адресат на акта и чиято правна сфера е неблагоприятно засегната.

Съгласно разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК, съдът следва да се произнесе по законосъобразността на оспорения административен акт към момента на неговото издаване, като провери дали е бил издаден от компетентен орган, дали са били спазени изискванията, установени от закона във връзка с неговата форма, дали са спазени процесуалните правила и материалноправните разпоредби и дали индивидуалния административен акт е бил издаден в съответствие с целта на закона.

Преценявайки фактическите обстоятелства, които са релевантни за правния спор, както и след проверка на административния акт, съобразно критериите, установени в чл. 146 от АПК, съдът приема жалбата за основателна. Доводите в тази връзка са следните:

Според чл. 248 от ЗОВСРБ, дисциплинарните наказания се налагат от длъжностните лица, определени с Правилника за прилагане на закона. Съгласно чл. 137, ал. 1 от ППЗОВСРБ дисциплинарното наказание - "строго мъмрене" може да се налага от преките командири /началници/ на съответните структури. Заповедта е издадена от компетентен орган – командира на ВВС, при осъществяване на правомощията му, на основание чл. 55, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), във връзка с чл. 137, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВСРБ).

Съдът не установи да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила при провеждане на дисциплинарното производство. Спазен е срокът по чл. 249, ал. 1 от ЗОВСРБ за налагане на дисциплинарното наказание до 2 месеца от установяване на нарушението. Оспорената заповед е издадена в изискуемата писмена форма, но не са спазени императивно регламентираните изисквания за нейното съдържание. Съгласно чл. 148, ал. 1 от ППЗОВСРБ дисциплинарното наказание се налага с мотивирана писмена заповед, в която се посочват извършителят, мястото, времето и обстоятелствата, при които е извършено нарушението, доказателствата, въз основа на които е установено нарушението, правното основание на

наказанието, което се налага, срокът на наказанието, срокът и редът за обжалване на заповедта. Алинея втора на същата разпоредба гласи, че мотивите представляват описание на фактическата обстановка, разпоредбите и задълженията, които са нарушени и настъпилите вредни последици. Смисълът на въведеното императивно изискване досежно описанието на деянието, възприето и квалифицирано като дисциплинарно нарушение, е в това да бъдат посочени всички съставомерни от обективна и субективна страна елементи на деянието, по начин, даващ възможност да се направи индивидуализация на дисциплинарното нарушение, т. е заповедта следва да съдържа описание на всички обстоятелства, които имат значение на релевантни юридически факти и обосновават наличието на виновно поведение, квалифицирано като нарушение на военната дисциплина по см. на чл. 241 и 242, т. 1 от ЗОВСРБ - виновно неизпълнение на служебните задължения от военнослужещите в нарушение на военната дисциплина и неизпълнение на задълженията по военната служба.

От значение за съдебния контрол за материална законосъобразност на заповедта за налагане на дисциплинарно наказание е дали и доколко с фактически установеното деяние /действие или бездействие/ на наказаното лице се осъществява определен нормативно регламентиран състав на дисциплинарно нарушение, т. е за правилното приложение на материалния закон при определяне съставомерността на деянието, неговата правна квалификация и съответствието на наложеното наказание с извършеното нарушение по критериите на чл. 247 от ЗОВСРБ. На следващо място, чрез императивното изискване за конкретизация на нарушението се гарантира законосъобразното упражняване на предоставената на административния орган дисциплинарна власт и съответно се обезпечава правото на защита на военнослужещия, привлечен към дисциплинарна отговорност, в съдържанието на което се включва и правото му да знае какво точно дисциплинарно нарушение се твърди, че е извършил, за да може да организира защитата си в пълен обем.

В мотивите на оспорената заповед е прието, че жалбоподателят е нарушил чл. 8, ал. 5 от УВС на ВС, чл. 110, т. 4 от УВС на ВС, т. 18 от основните задължения, т. 2 и т. 4 от допълнителните задължения, съгласно длъжностната му характеристика и неспазване на Етичния кодекс за поведение на военнослужещите, които представляват нарушения на военната дисциплина по смисъла на 241, 242, т. 1, т. 2 и т. 9 от ЗОВС. Касае се за множество и различни правни състави: неприявяване на отговорност, дисциплинираност и самодисциплина, като се подчинява на всички законно отдадени заповеди и разпореждания; не се подчинява безпрекословно на командирите (началника си), не да подпомага дейността в Канцеларията.

Настоящият състав приема, че подвеждането на извършеното под толкова много и разнородни правни квалификации не покрива изискването на чл. 148, ал. 1 във вр., ал. 2 от ППЗОВСРБ за мотивиране на заповедта за налагане на дисциплинарно наказание. Посочването в заповедта на множество нарушени разпоредби, без да са конкретизирани и ясно формулирани конкретно осъществените от жалбоподателя различни действия и/или бездействия, които да са в нарушение на тези нормативни изисквания, подкрепени със съответните доказателства събрани в хода на дисциплинарното производство, а не с препращане изцяло към Протокол с рег. № 400-4314/07.06.2024г., не изпълва изискването на чл. 148, ал. 1 и, ал. 2 от ППЗОВСРБ за мотивиране на заповедта за дисциплинарно наказание.

В случая е нарушено и императивното изискване на чл. 252 ЗОВСРБ, във връзка с чл. 148, ал. 1 от ППЗОВСРБ дисциплинарното нарушение да бъде описано и като разпоредби и задължения, които са нарушени, като неизлагането на конкретни мотиви относно конкретни задължения, които са нарушени, представлява самостоятелно правно основание по чл. 146, т. 2 АПК във връзка с чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК и във връзка с чл. 148, ал. 1 ППЗОВСРБ за отмяна на процесната заповед като незаконосъобразна, тъй като тази липса на конкретни мотиви в заповедта препятства както

съдебния контрол за законосъобразност на заповедта, така и защитата на засегнатото лице.

Така посочените множество "правни основания" имат за фактическо основание едно единствено действие, което е описано по начин, който не изпълва състава на всички приети за нарушени нормативни разпоредби. По тази причина не може да се приеме, че покрива изискването за постановяване на мотивирана заповед за налагане на дисциплинарно наказание по смисъла на цитираните по-горе разпоредби на, ал. 1 и, ал. 2 от чл. 148 от ППЗОВСРБ, което от своя страна да даде възможност на нарушителя да организира защита си. Допуснатата непълнота е съществена и представлява отменително основание по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК.

На следващо място, административно-наказващият орган не е изложил съображения относно обстоятелствата, които следва да бъдат преценени при налагане на наказанието "строго мъмрене". При определяне вида и размера на дисциплинарни наказания административният орган е длъжен да вземе предвид тежестта на нарушението и настъпилите от него последици, обстоятелствата, при които е извършено, формата на вината и цялостното поведение на военнослужещия по време на службата. Налагането на "строго мъмрене" е в хипотезите на 244, т. 3 от ЗОВСРБ, при които вида на дисциплинарното наказание е посочено от законодателя, поради което излагането на подробна обосновка защо е наложено именно определеното от наказващия орган наказание като вид, е задължителен елемент от мотивите към заповедта. В оспорената заповед липсват конкретни и ясни мотиви по какви причини се налага наказание в такъв вид. Подробна обосновка в тази насока липсва и в протокола от извършената проверка по случая. Не се съдържат конкретни доводи и относно тежестта на приетото нарушение и цялостното поведение на военнослужещия.

В. на наложеното наказание също подлежи на проверка от съда и при липса на конкретни обстоятелства, които го обосновават, съдът не може да извърши такава, а и следва да се посочи че това пречатства правото на наказаното лице да организира адекватно защитата си срещу акта, още повече че в случая е тежко дисциплинарно наказание по чл. 244, т. 3 от ЗОВСРБ. В този смисъл е и трайната практика на Върховния административен съд, която настоящият съдебен състав възприема изцяло.

Въз основа на изложеното настоящият съдебен състав намира, че заповедта е издадена от компетентен орган, но при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, които са довели до неправилно прилагане на материалноправните разпоредби. Жалбата е основателна. Заповедта като незаконосъобразна ще се отмени в условията на чл. 146, т. 2 и т. 4 от АПК.

В съответствие с нормата на чл. 143, ал. 1 АПК, когато съдът отмени обжалвания акт, направените от жалбоподателя разноски по делото следва да се възстановят от бюджета на органа, издал отменения акт. Жалбоподателят претендира присъждане на направените от него разноски по делото, възлизащи на 2100 лева за адвокатско възнаграждение. С оглед направеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, съдът съобразявайки фактическата и правна сложност на делото, чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за възнагражденията за адвокатска работа, активното участие на процесуалният пълномощник в съдебните заседания, при събиране на допуснатите от съда доказателства, счита, че в полза на жалбоподателя следва да бъде присъдена сумата от 1500 лева.

Водим от горното, Административен Съд С. – град, I отделение, 63 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № РД-385/28.06.2024 г. на Командира на Военновъздушните сили, с която на основание чл. 244, т. 3 от ЗОВСРБ, чл. 137, ал. 1 и чл. 148, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВСРБ), с която на Р. С. П. е наложено дисциплинарно наказание "строго мъмрене".

ОСЪЖДА Командване на военновъздушните сили да заплати Р. С. П., ЕГН [ЕГН], от [населено място], сумата в размер на 1500 (хиляда и петстотин) лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението не подлежи на обжалване на основание чл. 251, изр. 2 от ЗОВСРБ.

СЪДИЯ: